

Akademický rok 2020/21

Magisterská práce – posudek oponentky

Jméno a příjmení studenta: Barbora Smékalová

Název práce: NEWKus Bára a Sára, Sára a Bára

Podtitul práce: Žít s námi a ne vedle nás.

Slovní hodnocení:

Diplomová práce Báry Smékalové je rovněž bakalářskou prací Sáry Wollach . Dvě mladé umělkyně vystupují nejen v rámci studia v ATD na FaVU jako skupina NEWkus.

Diplomová a bakalářská práce zcela přesahuje běžný rámec závěrečné práce. Myslím, že se oběma autorkám podařil projekt, který je mnohvrstevnatý a má vysokou výpovědní hodnotu.

Jsme svědkyněmi dlouhodobého projektu a výzkumu, který se zabývá především vztahem, společným životem autorské dvojice a jejich provázaností s uměním. Dlouhodobý výzkum spočíval v řadě úkolů a tím i otázek, které si mladé umělkyně navzájem kladly, mnohdy takto zaměstnaly i své okolí, přátele a domácí zvířata.

Vyrovnávaly se s pandemickou izolací, pokoušely se navzájem pochopit ve svých rozdílnostech, přiblížit se jedna druhé a nakonec se pokoušely o to, aby jejich partneři porozuměli jejich práci.

Impulz, který reflektoval vzájemnou touhu po setkání umělkyně zpracovaly pomocí performance Rande, kterou srovnávají s legendární akcí The Great Wall Walk Mariny Abramovic a Ulaye. Setkání na hranici okresu nebylo možné a proto šly stejnou vzdálenost v kilometrech v rámci svých okrsků. To vše v nejlepším outfitu s rozechvěním jako na rande, akorát že o samotě 20km po městě, v Bářině případě 20km tam a zpět přes vesnici.

Další kapitolou realizace diplomové a bakalářské práce jdoucí ruku v ruce se životem, nazvaly autorky Dálkové ovládání. Jedna druhé zasílaly přes sdílený google dokument denní zadání, plán dne, který autorky jedna druhé sestavovaly a tím zcela proměňovaly životy vlastní i životy svého okolí. V jednotlivých programech dne se vzájemně nabádaly k větší nápaditosti a potrhlosti.

Autorky pokračovaly Re-enactmentem, kdy rekonstruovaly svoji poslední společnou performanci s názvem Sen (Festival Nahých Forem, Galerie Karlín Studios, Praha 3.10.2020). Ovšem nepřítomnou uměleckou partnerku každá nahradily svým přítelem. Proto pojmenovaly tuto část projektu Partneři NEWkusu.

Partneři se se situacemi vypořádávali po svém a potřebovali odvetu. Dostali tedy od společnic NEWkusu možnost připravit scénář pro jejich novou akci. Název byl Partneři vrací úder. Muži uložili oběma umělkyním společný výlet do břidlicového lomu za účelem vytvoření obřího kosočtverce, uvnitř kterého se umělkyně v makeupu a outfitu drag-queens měly omluvit za všechna příkoří, která svým partnerům během realizací projektu způsobily.

Umělkyně reflektují, že se v době restrikcí stává ze soukromého prostoru prostor veřejný, což v jistém smyslu platí i naopak. Finální fází diplomové a bakalářské práce je festival Dny NEWkusu. Jedná se o přenesení vnitřního prostoru (pokoje nebo bytu) na venek prezentovaného jako multifunkční paraván na dvoře FaVU, kde obě umělkyně v době konání závěrečných zkoušek bivakují. Když do jejich letního sídla vstoupíme, stáváme se součástí jejich performance, ocitáme se v jejich příběhu.

Projekt mi svou důmyslností připomíná pohádku od Jana Wericha Tři sestry a jeden prsten. V pohádce jedou tři sestry prodávat rukodělné výrobky na velikononoční trh a po celém dni propijou v jarní veselé náladě výplatu. Pak si schrupnou na poli a najdou pod sebou prsten s dýmanty. Která lépe napálí svého manžela, ta prsten dostane. V příběhu pohádky je dobře znát přátelství mezi sestrami i láska jejich mužů.

Když čteme pohádkový příběh, jakobychom rozplétaly síť vzájemných vztahů, která je protkána humorem. I projekt umělecké dvojice NEWkus vytváří takovou síť.

Kromě kvalitního umění je zde cítit síla přátelství, propojení i překonávání nemožnosti se setkat, ale především lásky vynalézavosti, hravosti a humoru.

S Josephem Beuysem můžeme říct, že Umění je život a život je umění. Bára Smékalová i Sára Wollach by mohly dodat, že v životě i umění jde především o hru.

Osobně se někdy zabývám myšlenkou, co by zbylo po performancích, když by například v rámci apokalypsy zmizela data, shořely fotografie, nebo bylo zrušeno elektrické připojení.

V takovém případě po performancích zůstane to nejkulturnější nezničitelné lidské dědictví a tím jsou dobré příběhy, pohádky, písně a mýty.

Imerzivní projekty umělecké dvojice NEWkus budou jistě k těmto novodobým mýtům patřit.

Otázky k rozpravě:

Jakým způsobem se proměňuje vaše představivost kolem budoucích performancí NEWkusu, když jste do skupiny vědomě přibraly i vaše partnery?

Tušíte, jak se promění obsah vašich akcí když se skupina stala genderově vyváženou?

Jaký vztah má vaše práce k současným feministickým proudům?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm A.

Posudek vypracoval(a):

Mgr et MgA Darina Alster

Datum:

13.6.2021

(Podpis oponentky)